

KÖKSBJÖRN, m. 2. (skämtv.) Kökspiga.
KÖKSDEPARTEMENTET, n. sing. def. (fam. skämtv.) Köksväsendet.

KÖKSGOSSE, m. 2. pl. — *gossar*. Se *Kökspojke*.

KÖKSKAMMARE, m. 2. pl. — *kamrar*. Kammare, innanför ett kök, för hvarjehanda hushållsgöromål, och der vanligen kökspersonalen har sin natthvila.

KÖKSKNIF, m. 2. pl. — *knifvar*. Sådan slags knif, som brukas i kök, vid matlagning.

KÖKSKRYDDA, f. 1. Krydda, som användes vid matlagning.

KÖKSLATIN, n. sing. (fam.) Dålig latin. Man säger äfv. i samma mening Munk- och Skomakarlating.

KÖKSLINNE, n. sing. Hvarjehanda linnepersedlar, som i ett kök brukas, såsom handdukar, m. m.

KÖKSPIGA, f. 1. Piga, som har sin sysselsättning i köket.

KÖKSPOJKE, m. 2. pl. — *pojkar*. Pojke, som biträder kocken i hans göromål.

KÖKSPUST, m. 2. Pust, som begagnas i kök, att blåsa på elden med.

KÖKSRÄNNA, f. 1. Stenränna, som går ifrån ett kök, och hvari sköljvatten utslås.

KÖKSCEN, m. 3. Scen, som tilldrager sig i ett kök.

KÖKSSLEF, f. 2. pl. — *slefvar*. Träslef, som begagnas att röra i grytan med, vid matlagning.

KÖKSSPIS, m. 2. Spisel för matlagningen, i ett kök, vanligen med en stor, flat eldstad, ofta belagd med järnhäll.

KÖKSSPRÅK, n. 3. (fam.) Rått och ohyfsadt språk, sådant som talas af kökspigor.

KÖKSSTYCKE, n. 4. Tafla, som föreställer en kökscen, det inre af ett kök, eller hvarjehanda matvaror.

KÖKSTRÄDGÅRD, m. 2. Inbägnad plats för odling af hvarjehanda köksväxter.

KÖKSVAGN, m. 2. Vagn, hvarpå kökssaker föras, vid furstliga personers resor.

KÖKSVED, m. sing. Se *Kökved*.

KÖKSVÄSENDET, n. sing. def. Allt hvad som angår eller tillhör köket.

KÖKSVÄXT, **KÖKSÖRT**, f. 3. Växt, ört, som användes vid matlagning.

KÖL, m. 2. (skepp.) 1) Ett af flera timmer, längs midten af ett fartygs botten, sammanfogadt trästycke, hvarvid stäfvarne och spanten resas och fästas. — 2) Mellanrummet på däck emellan fockmasten och fallrepstrappan. — 3) (bot.) De tvenne nedersta, sammanväxta bladen af en ärtblomma.

KÖLA, v. a. 1. (skepp.) Förse med köl.

KÖLBRYTNING, f. 2. (skepp.) Händelsen, att en köl brytes.

KÖLBULT, m. 2. (skepp.) Metallbult, som går igenom kölen och kölsvinet.

KÖLD, m. sing. (af *Kall*) 1) Frånvaro af värme, till den grad, att vattnet fryser. *Vinter-tiden är starkaste k-en*. — Sammansättning: Vinterköld. — *Syn.* Kyla, Frost. — 2) (fig.) Mindre vänlig sinnesstämning. *Bemöta någon med k.* — *Syn.* Kallsinnighet.

KÖLHALA, v. a. 1. (skepp.) 1) Lägga ett fartyg på sidan, för att reparera dess botten eller förhåda detsamma. — 2) Straffa en delinqvent på det sätt, att ett långt tåg fästes om dess lif, hvarpå han tvingas att hoppa från storråocken

ned i vattnet, och sedan under kölen upphalas till andra sidan af fartyget. — *Kölhalande*, n. 4. o. *Kölhalning*, f. 2.

KÖLHALNINGSBÄNK, m. 2. Se *Brobänk*.

KÖLHERRE, m. 2. pl. — *herrar*. (numera obrukt.) Befalhafvare på ett fartyg.

KÖLLASK, m. 2. (skepp.) Sammanfogningen af de trästycken, af hvilka kölen består.

KÖLNA, f. 1. Torkhus, der säd mältas, lin torkas, o. s. v.

KÖLPLANKA, f. 1. Se *Sandbordsplanka*.

KÖLRUM, n. 3. Nedersta delen i ett fartyg, dit orenligheten samlas.

KÖLSPUNNING, m. 2. (skepp.) En fördjupning längs hela kölen, hvari sandbordsplankorna äro infogade.

KÖLSVIN, n. 3. (skepp.) Flera sammanlaskade och vid kölens öfverkant inuti fartyget fastbultade trästycken.

KÖLTRÄ, n. 4. (skepp.) Hvar och en af de bjelkar, som, sammanlaskade, utgöra kölen.

KÖLVATTEN, n. 3. De hvirflande spår, som ett seglande fartyg en stund lemnar efter sig i vattnet.

KÖN, n. 3. (i fornspråket *Kyn*, af *Kunna*)

1) Den hos människan och alla djur af högre utbildning existerande skilnad, till följe hvaraf alla dithörande individer, för sin arts fortplantning, af naturen bekommit olika organer, af hvilkas samverkan sjelfva fortplantningen beror. *Two personer, djur af olika k.* — Säges äfv. i samma mening om de högre utbildade växterna. *Många växter förena begge k-en i samma blomma.* — Bildar sammansättningarna: Mans-, Qvinno-, Han-, Honkön. — 2) (kollektivt) Betecknar ofta antingen män eller qvinnor i allmänhet. *En qvinna, höjd öfver sitt k. Det sköna k-et*, eller absolut, *K-et*, qvinnorna. *En vän af k-et.* — *Ss. K-s skilnad.*

KÖNLÖS, a. 2. Så kallade växter, i hvilkas blommor finnas hvarken ståndare eller pistiller.

KÖNPELARE, m. 3. (bot.) Ståndarsträngarne sammanväxta med stiftet hos en orchid.

KÖNSDEL, m. 2. Kroppsdel, som bidrager till fortplantningen; äfv. del af en växt, som har samma ändamål.

KÖNSDRIFT, m. sing. Drift hos människor och djur, hvarigenom, medelst begge könets samverkan, fortplantningen beverkas.

KÖP, n. 3. 1) Bytesaftal, hvarigenom en person (Säljaren) åt en annan (Köparen) till ett bestämdt pris öfverlåter eller för binder sig att öfverlåta något, som han besitter. *Sluta, ingå k. Slå upp k. Stå vid k-et. Förvärfa något genom k. Vara, finnas till k-s*, att få köpa. *Gifva k.*, slå af på priset. (Fig. fam.) *Ge k.*, gifva med sig, gifva efter, nedsätta sina anspråk. *Gifva på k-et*, utom den sak, som varit föremål för köpeaftalet, gifva köparen något för intet. (Fig. fam.) *På k-et*, dessutom, derutöfver. *Han har 10,000 r:dr i inkomst, och ändå litet på k-et.* — Har sammansättningarna Egendoms-, Tjenste-, Vänköp, m. fl. — *Syn.* Handel. — 2) Pris. *Det är godt k. på smör. Lemna något för godt k. Få för godt k. Det blir inte för bättre k.*, äfv. (fig.) det går ej af med mindre, det kan ej låta sig göras med mindre. (Fam.) *Det är hittadt för det k-et*, utmärkt billigt pris. (Fig. fam.) *Han skall ej hafva gjort det för så godt k.*, han skall ej slippa så lätt. *Slippa för godt k.*, komma lätt ifrån en svår sak. — 3) (i spel) Kastande af några bland de kort, som man har på hand, och andras upptagande från talongen.